Birey ve Toplum - 1

1. Aile, ekonomi, eğitim ve siyaset gibi toplumu oluşturan birçok kurum vardır. Bu kurumların her birini de insanlar oluşturur. Çevresi ile uyumunu sağlıklı bir şekilde gerçekleştirmiş ve gerçekleştirmeye devam eden kişi, bu kurumlarda başarılı bir şekilde yerini alır. Kurumlar sayesinde kendini gerçekleştirdiği gibi, kendinden de bu kurumlara olumlu şeyler katar. Böylelikle birey bulunduğu kurumda kendi varlığını da sağlıklı bir şekilde devam ettirir.

Bu paragrafta özellikle aşağıdaki kavramlardan hangisinden söz edilmektedir?

A) Toplum
B) Birey
C) Kültür
D) Sosyalleşme
E) Değerler

2. Sosyalleşme bireyin sosyal değer ve davranış şekillerini öğrenmesi ve onlara uygun biçimde diğer insanlarla ilişki kurup bir arada yaşama alışkanlığı kazanmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “sosyalleşme”**ye örnek olarak gösterilebilir?**

A) Çocuğun arkadaş grubunun davranışlarını edinmesi
B) Altını ıslatan bebeğin huysuzlanması
C) Aç olan insanın yiyeceğe yönelmesi
D) Uykusuz bir kişinin uyuyakalması
E) Ani ve şiddetli bir sesle kişinin irkilmesi

3. Bir yetişkinin çocuk gibi, bir çocuğunda yetişkin gibi davranması tuhaf karşılanır. Aynı şekilde köy ortamında insanlarla selamlaşmamak veya kent ortamında her önüne çıkan insanla sohbet etmek de garip karşılanabilir. Bu durumu farklı toplumların davranışları üzerinden de örnekleyerek çoğaltmak mümkün...

Sosyalleşme açısından paragraftan çıkarılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sosyalleşme özel bir eğitim gerektirir.
B) Her insan her yerde sosyal davranamaz.
C) Sosyal insanlar her yerde aynı davranırlar.
D) Sosyalleşme kişiye, ortama ve toplumlara göre değişir.
E) Farklılıklar yeni bir sosyalleşme süreci oluşturur.

4. Bireyin sosyalleşmesinde ilk etkili olan ortam aşağıdakilerden hangisidir?

A) İş ortamı
B) Okul çevresi
C) Aile ortamı
D) Arkadaş çevresi
E) Kitle iletişim araçları

5. “Kırk yaşına geldi, hala çocuk gibi davranıyor”, “yaşını başını almış birisi hiç böyle davranır mı?” gibi benzer şikâyet ifadeleri ile henüz kazanılmamış bir eksikliğe dikkat çekilir.

Paragrafta sosyalleşmenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi dile getirilmektedir?

A) Yaşa özgü kazanılması
B) Topluma özgü kazanılması
C) Cinsiyete özgü kazanılması
D) Konuma özgü kazanılması
E) Kişiye özgü kazanılması

6. Toplumsal yaşamın sanat eserine benzediğini düşünüyorum. Her ikisi de yaşamın kendisidir. Renklerin, şekillerin, sınırların birbirini dikkate alışı; uzak, yakın mesafeler; ışık, gölge duyarlılığı; mantık dizgesi üzerine kurulu estetik duyarlılık; kısacası farklılıkların birbirini tamamlayan bütünlüğü. İhtimal ki, bir çizginin ya da bir rengin oyunbozan bir görüntüsü olsa, o güzelim eser ihtişamını kaybedebilir; bizim günlük ilişkilerimizdeki uyumsuzluklar gibi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Sanat faaliyetleri de toplumsal ilişki alanlarıdır.
B) Toplumsal ilişkiler sanat faaliyetlerini etkiler.
C) Sosyal ilişkiler toplumun bütününü etkiler.
D) Her toplumsal ilişki güzellik değeri taşır.
E) Sanat insan ilişkilerini toplumsallaştırır.

Birey ve Toplum - 1

7. Birey için sadece içinde bulunduğu toplumun değer ve normlarını bilmek yeterli değildir. Hayatta her an bizi nelerin beklediğini bilemeyiz. Babasının ülke dışı tayini sebebiyle yeni bir okula başlayan birey, eski ortamındaki birçok kazanımlarını yeni ortamında bulamayacaktır. Yeniden bir sosyalleşme sürecine giren bireyin katıldığı ortam ona yeni davranış örüntülerini dayatabilir. Birey için, hele de bu hiç dilini bilmediği yabancı bir ülkeye uyum sağlama süreciyse; oldukça zorlanacak, belli zaman direnç gösterecek ancak uzun bir zaman sonunda belki de eleştirdiği şeyleri kendisi yapmaya başlayacaktır.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Her toplumun değer yargısı ve yaşam kalıpları farklıdır.
B) İnsan yeni bir kültürle karşılaştığında kültür şoku yaşar.
C) İnsan kendi kültürünü ve alışkanlıklarını değiştirirken zorlanır.
D) Her toplum, içinde yaşayan bireye değer aktarımında bulunur.
E) İnsan yeni ortamlara kolay uyum sağlayabilen bir varlıktır.

8. Geleneksel toplumlarda yaşlıların gücü aileden başlayarak tüm toplumsal düzeni etkileyebilmektedir. Bu tür toplumlarda birey yaşlandıkça bir saygınlık ve iktidar gücü kazanmaktadır.

Bu açıklama aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek oluşturmaktadır?

A) Kazanılmış statü
B) Verilmiş statü
C) Rol pekişmesi
D) Rol çatışması
E) Sosyal prestij

9. Sosyal ilişkilerde insanlar, o ilişkinin yapısı gereği doğal olarak konumlanır. Sosyal ilişkilerin oluşturduğu bu konumlanmayı en iyi ifade eden kavram ise statüdür. Statü aynı zamanda, bireyin konumu gereği sorumlu olduğu davranış biçimini de içerir. Rol adını verdiğimiz bu davranış biçimlenmesi, sosyal ilişkilerin taraflarınca bilinen ve beklenen bir durumdur.

Paragrafta açıklanan kavramlar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru bir sırayla verilmiştir?

A) Sosyal ilişki-konum-statü-rol
B) Konum-sosyal ilişki-rol- statü
C) Konum-statü-sosyal ilişki-rol
D) Sosyal ilişki-statü-konum-rol
E) Statü-sosyal ilişki-konum-rol

10. Toplum kavramı insana o kadar çok şey anlatır ki; Çin, Hindistan ya da Meksika toplumu demek, kendine özgü yaşam tarzından bahsetmek demektir. Farklı gelenekler, görenekler, ahlak anlayışları, farklı kültür dünyaları anlamına gelir.

Paragrafta ifade edilen "toplum" **tanımı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnsanlardan oluşan topluluktur.
B) Farklı coğrafyalarda yaşayan insan topluluklarıdır.
C) Değişmeyen bir yapıdır.
D) Kendine özgü değerlerden oluşan bütünsel bir yapıdır.
E) Farklı coğrafyalarda aynı geleneklerden oluşan yapıdır.

11. Resmi ya da resmi olmayan toplumsal kurallara uyulmaması durumunda sosyal ilişkilerde ciddi sorunların oluşacağı açık bir gerçektir. Böyle bir ortamda insanların maddi ve manevi kazanımları hem engellenmiş hem de zarar görmüş olacaktır. Bu durumda doğal olarak yapılması gereken bellidir.

Bu durumda yapılması gereken eylem aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Eğitim ve öğretime dayalı önlem almak
B) Statü ve rollerin dağılımı yeniden belirlemek
C) Hukuksal yada toplumsal yaptırım uygulamak
D) Toplumsal normların uygulama alanı genişletmek
E) Olumsuzlukları önceden belirleyerek topluma duyurmak

12. Seyahatlerimizde sıkça denetleme yapan trafik polisleri ile karşılaşırız. Şunu herkes iyi bilir ki; denetleme yapılmadığı takdirde, sadece trafik kurallarının konulması yol güvenliğini sağlamak için yeterli olmayabilir. Aynı şekilde benzer durum, toplumun diğer alanları için de söylenebilir.

Paragrafta vurgulanmak istenen düşünce aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

A) Trafik kuralları da birer toplumsal normdur.
B) Toplumun her alanında toplumsal normlar vardır.
C) Trafik polisleri her alanda denetleme yapmalıdır.
D) Her tür denetleme, aynı zamanda toplumsal kontroldür.
E) Normların etkinliği kontrol mekanizmalarının varlığına bağlıdır.

